

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001858272854000

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/Inv

Datum 24-05-2022
Betreft Beantwoording brieven PAN Nederland

Ons kenmerk
DGA-PAV / 22183858

Uw kenmerk

Geachte mevrouw,

Bijlage(n)

U heeft de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (hierna: LNV) acht brieven gestuurd over een aantal onderwerpen op het gebied van gewasbescherming. U heeft een deel van deze brieven ook gestuurd naar het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (hierna: VWS) en/of het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (hierna: IenW). In afstemming met de ministeries van VWS en IenW beantwoord ik hieronder uw brieven.

Brieven inzake gewasbeschermingsbeleid – 3 februari en 20 maart

U heeft op 3 februari jl. een brief gestuurd aan de minister van LNV over het beleid op het gebied van gewasbescherming en een brief naar de ministers van VWS en LNV en de bewindspersonen van IenW van 20 maart jl. over het coalitieakkoord en de planningsbrief LNV. U deelt in deze brieven uw zorgen over het beleid op het gebied van gewasbescherming.

Het coalitieakkoord kent voor gewasbeschermingsmiddelen ambities op het terrein van geïntegreerde gewasbescherming, de waterkwaliteit en gezondheidsonderzoek. In de komende periode zullen de ministeries van VWS, IenW en LNV de passage uit het coalitieakkoord gezamenlijk uitwerken. Er wordt hierbij zoveel mogelijk aangesloten bij reeds eerder in gang gezet beleid, zoals onder andere het Uitvoeringsprogramma. En waar nodig wordt het beleid geïntensiveerd of worden acties gestart.

Ik betreur het dat PAN Nederland zich niet kan vinden in het gewasbeschermingsbeleid en het Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie gewasbescherming 2030, dat een gezamenlijk programma is van verschillende overheden en maatschappelijke partijen.

Brief inzake maximale residulimieten – 10 februari

Uw brief bevat twee verzoeken. Het eerste verzoek is om in het Europees Parlement en bij de European Food Safety Authority (hierna: EFSA) te pleiten voor de vastlegging van maximale residu limieten voor werkzame stoffen (bestrijdingsmiddelen) bij commerciële snijbloemen en tuinplanten. Het tweede verzoek is om in het Europees Parlement te pleiten voor een directe stop van de export van in Europese Unie (hierna: EU) verboden bestrijdingsmiddelen naar niet-EU landen.

Maximale residu limieten

Ik realiseer me dat er na het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op niet-consumptiegewassen als snijbloemen en tuinplanten residuen van gewasbeschermingsmiddelen kunnen achterblijven; het zogenaamde afveegbare residu. Bij het verder verwerken van de behandelde planten kan bijvoorbeeld een werknemer van de kwekerij of tuincentrum hiermee in contact komen. Bij de beoordeling van middelen met een toepassing op niet-consumptiegewassen beoordeelt het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (hierna: Ctgb) ook of de blootstelling aan het afveegbaar residu veilig is.

De blootstelling van de gebruiker of de werknemer die de planten later aanraakt is het zogenaamde "worst case" scenario. In de periode na de toepassing bij de sierteler en het aankoopmoment door de consument zal de concentratie van het afveegbare residu verder afnemen. Dat kan door eventuele bewerkingen, zoals het besproeien met water door de winkelier, en de afbraak van het middel.

Voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op consumptiegewassen worden daarnaast maximale residugehalten (hierna: MRL's) vastgesteld volgens Verordening 396/2005. Er worden geen MRL's vastgesteld voor snijbloemen en sierplanten, omdat deze niet gegeten worden. Als bepaalde siergewassen blijken de wijze van aanpak of de etikettering wél bestemd of geschikt zijn voor consumptie, zijn hiervoor wel MRL's van kracht.

Er heeft recent een evaluatie plaatsgevonden van Verordeningen (EG) 396/2005 en (EG) 1107/2009. Dit heeft niet geleid tot het voorstel voor het aanpassen van Verordening (EG) 396/2005 voor het vastleggen van MRL's voor niet-consumptiegewassen.

Export

De export van de meest gevaarlijke chemische stoffen is gereguleerd via het Verdrag van Rotterdam die in EU regelgeving is geïmplementeerd via Verordening (EU) 649/2012 (de zogenaamde Prior Informed Consent Verordening). Het gaat hierbij om een kennisgevingsprocedure, waarbij het land van import in kennis wordt gesteld van het voornemen om chemische stoffen te gaan exporteren. Importerende landen kunnen bezwaar maken tegen of dienen uitdrukkelijk toestemming te geven voor de import van deze stoffen.

In oktober 2020 is de Europese strategie voor duurzame chemische stoffen gepubliceerd waarin, met betrekking tot samenwerking met andere landen, wordt aangekondigd dat maatregelen zullen worden genomen in de EU om de productie ten behoeve van export van hier verboden chemicaliën te beëindigen, overeenkomstig internationale verbintenissen, onder meer door zo nodig de relevante wetgeving te wijzigen. Het kabinet ondersteunt de mondiale leiderschapsambities van de Europese Commissie op het gebied van veilig chemicaliënbeheer (Kamerstuk 22112, nr. 2981).

De minister van LNV ondersteunt het voornemen van de Europese Commissie om groene diplomatie in te zetten om "de uitbanning van in de Europese Unie niet langer goedgekeurde werkzame stoffen van gewasbeschermingsmiddelen te

bevorderen en het gebruik van stoffen met een laag risico en alternatieven voor gewasbeschermingsmiddelen wereldwijd te stimuleren". Daarnaast zal de Europese Commissie "nadenken over manieren om milieuaspecten in acht te nemen bij de beoordeling van aanvragen voor invoertoleranties voor stoffen die in de EU niet langer zijn goedgekeurd, rekening houdend met de normen en – verplichtingen van de Wereldhandelsorganisatie (hierna: WTO)". Het is naar mijn mening de juiste weg dat de Europese Commissie met deze voorstellen komt om dit knelpunt aan te pakken en daarbij rekening te houden met de afspraken die in het WTO-verdrag zijn gemaakt.

Brief inzake wilde bijen en sulfoxaflor – 23 maart

Uw brief bevat twee verzoeken. Het eerste verzoek gaat over het vaststellen van een beschermingsniveau voor wilde bijen voor gewasbeschermingsmiddelen. Het tweede verzoek is om voor het verbod op sulfoxaflor te stemmen.

Wilde bijen

Bij de uitwerking van het bijenrichtsnoer door EFSA wordt momenteel inderdaad gesproken over de te hanteren beschermdoelen voor onder andere de solitaire bij. De minister van LNV heeft eerder aangegeven, in lijn met een motie van de Partij van de Dieren, hiervoor een beschermdoel van maximaal 7% voor te staan. Eén van de randvoorwaarden om goede conclusies te trekken over controlevelden is dat controlevelden niet zijn gecontamineerd met gewasbeschermingsmiddelen die van significante invloed zijn op de te meten variabele, in dit geval bijen. Dit wordt getoetst binnen het beoordelingsproces voor gewasbeschermingsmiddelen. Daarbij wordt bijvoorbeeld gekeken welke soorten gewasbeschermingsmiddelen zijn gebruikt, wanneer ze zijn gebruikt, welke residuen er kunnen zijn achtergebleven, hoe toxisch deze zijn en hoe het gebruik in de controle- versus behandelingsvelden zich tot elkaar verhouden. Studies kunnen worden geaccepteerd als is aangetoond dat eventueel gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in controlevelden geen significante invloed heeft op bijen, bijvoorbeeld als een middel alleen lang geleden gebruikt is of als het middel niet toxisch is voor bijen.

Sulfoxaflor

De minister van LNV heeft het voorstel van Europese Commissie gesteund om het gebruik van sulfoxaflor te beperken.

Brief inzake College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden – 2 april

U heeft ter voorbereiding van de technische briefing door het Ctgb enkele analyses gedeeld over het Ctgb met de Tweede Kamer. Ik heb kennis genomen van uw analyse.

Er wordt één keer per vijf jaar een beoordeling uitgevoerd van de doelmatigheid en doeltreffendheid van het functioneren van het Ctgb op grond van artikel 39 van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen. De minister van LNV zal het verslag van de meest recente beoordeling binnenkort mede namens de staatssecretaris van IenW naar de Eerste en Tweede Kamer sturen inclusief appreciatie.

Brief met reactie op Kamervragen landbouwgifcocktails – 2 april

U geeft in uw brief uw reactie op de beantwoording van de Kamervragen over landbouwgifcocktails. Wij stemmen de beantwoording van Kamervragen altijd af met de relevante partijen en hebben dit nu ook gedaan met Ctgb, NVWA, ministerie van VWS en het RIVM. Wij zullen deze inzichten van PAN-Nederland ook met hen delen.

Brief inzake herziening van Richtlijn 2009/128/EG – 12 april

In uw brief, ondersteund door 20 andere maatschappelijke organisaties, verwijst u naar een gelekt conceptvoorstel over de herziening van Richtlijn 2009/128/EG inzake duurzaam gebruik pesticiden en pleit u voor vergaande maatregelen om gebruik en risico's van gewasbeschermingsmiddelen verder terug te dringen. Met het Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie Gewasbescherming 2030 en met de beoogde intensivering van dat beleid zoals verwoord in het coalitieakkoord, wordt met diverse overheden en maatschappelijke partijen al hard gewerkt aan het terugdringen van de behoefte aan gewasbeschermingsmiddelen door de ontwikkeling van weerbare planten en teeltsystemen, het stimuleren van geïntegreerde gewasbescherming en niet-chemische alternatieven, het realiseren van de doelen van de Kaderrichtlijn Water, geen normoverschrijdingen in 2027, en het terugdringen van emissies tot nagenoeg nul in 2030. Ik ben in afwachting van het definitieve formele voorstel van de Europese Commissie voor de herziening van huidige Richtlijn 2009/128/EG. Zodra dat voorstel wordt gepubliceerd en voorgelegd aan de Raad en het Europees Parlement, zal het kabinet een BNC fiche opstellen, waarmee de Tweede Kamer wordt geïnformeerd over de inhoud van het voorstel en het Nederlandse standpunt.

Brief inzake een nieuwe verordening statistieken over agrarische input en output - 25 april

U vraagt in uw brief naar het Nederlandse standpunt over de nieuwe verordening statistieken over agrarische input en output SAIO. Dit voorstel heeft ook betrekking op gewasbeschermingsmiddelen.

Het Nederlandse standpunt over de SAIO staat in een BNC-fiche (Kamerstuk 22112, nr. 3080). Daarnaast heeft de minister van LNV recent Kamervragen beantwoord hierover (Kamerstuk 21501-32, nr. 1371). Ik verwijs u korthedshalve graag naar deze documenten.

De Minister van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze: